

רשות ניירות ערך
ISRAEL SECURITIES AUTHORITY
מחלקת תאגידים

עמדות סגל הרשות המובאות להלן הינן עמדות מקצועיות המשקפות החלטות ועמדות של הסגל בסוגיות הנוגעות ליישום דיני ניירות ערך. תוכן העמדות המפורסמות מנחה את הרשות והסגל בהפעלת סמכותם והציבור יוכל להשתמש בהן ולהחילן בנסיבות דומות.

כ"ט תשרי, תשע"ו
12 אוקטובר, 2015

עמדת סגל משפטית מספר 20-101: גילוי בדבר הסדרי תיחום פעילות

רקע

נושא משרה בחברה חב לה חובת אמונים. מתוקף חובה זו עליו לפעול בתום לב, בהגינות, למען טובת הגשמת תפקידו ולטובת החברה ועליו לקדם את ענייניה גם כשהדבר עומד בניגוד לטובתו האישית.¹ חובת האמונים של נושא המשרה לחברה מוסדרת בסעיף 254 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"), שקובע כדלקמן:

י"254. (א) נושא משרה חב חובת אמונים לחברה, ינהג בתום לב ויפעל לטובתה, ובכלל זה:

(1) יימנע מכל פעולה שיש בה ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו בחברה לבין מילוי תפקיד אחר שלו או לבין ענייני האישיים;

(2) יימנע מכל פעולה שיש בה תחרות עם עסקי החברה;

(3) יימנע מניצול הזדמנות עסקית של החברה במטרה להשיג טובת הנאה לעצמו או לאחר;

(4) יגלה לחברה כל ידיעה וימסור לה כל מסמך הנוגעים לענייניה, שבאו לידי בתוקף מעמדו בחברה."

אחד מתכניה המובהקים אם כן של חובת האמונים הוא האיסור החל על נושא המשרה לנצל לעצמו הזדמנות עסקית השייכת לחברה, כקבוע בסעיף 254(א)(3) לחוק החברות.

לאחרונה נדונה דוקטרינת ההזדמנות העסקית בהרחבה בפסיקה בעניין פאנגאיה.² בית המשפט קבע כי המודל הראוי לבחינת שאלת ניצול הזדמנות עסקית על ידי נושא משרה בחברה הינו

¹ ע"א 817/79 אדוארד קוסוי ואח' נ' בנק י.ל. פויטונגר בע"מ, לח (3) 253 (09.07.1984).
² תני"ג (ת"א) 20136-09-12 אליהו ביטון נ' פאנגאיה נדל"ן בע"מ (21.10.2013) ("עניין פאנגאיה").

קביעת הגדרה רחבה בדבר קיומה של הזדמנות עסקית - די בהיות העסקה קרובה במהותה לעסקי החברה הנדונה כדי להוות הזדמנות עסקית שעל נושא משרה להימנע מניצולה, וללא כל קשר לשאלת יכולתה או אי יכולתה של החברה לבצע את העסקה. שיקול הדעת העסקי בדבר מימוש ההזדמנות העסקית על ידי החברה נתון בידיה על יסוד מידע מלא שימסר לה על ידי נושא המשרה.³

בשוק ההון הישראלי קיים שיעור לא מבוטל של נושאי משרה, בעיקר כאלו שהינם גם בעלי שליטה בחברה, שלהם עסקים פרטיים הדומים לעסקי החברה. מטבע הדברים, עשויות להיקרות בפניהם הזדמנויות עסקיות בתחום פעילות החברה או בתחומים הקרובים לו במהותם, שעשויות לעורר בהם עניין לבצען לתועלתם האישית.

לאור האמור ונוכח חובת האמונים של נושאי המשרה התגבשה במהלך השנים פרקטיקה לפיה חברות קובעות הסדר לתיחום פעילות של החברה עם נושא המשרה. הסדרי תיחום הפעילות יכולים להיעשות בדרכים שונות (חלוקה גיאוגרפית, ענפית וכו'), וכן באמצעות מנגנון הקובע כיצד החברה תבחן ותחליט האם לבצע עסקה שהוצעה לה או לוותר עליה לטובת נושא המשרה.

נוכח האמור לעיל, סגל הרשות סבור כי קיימת חשיבות רבה לדיווח ומתן גילוי מפורט בדבר קיומם ומהותם של הסדרי תיחום פעילות, וכן לדיווח בקשר עם הפעלתם של הסדרים אלו באופן שוטף.⁴ על כן, יוצג להלן המידע אשר לעמדת סגל הרשות נדרש גילוי בענייננו.

לעמדת סגל הרשות המידע להלן הינו מידע מהותי המהווה פרט חשוב למשקיע סביר השוקל השקעה בניירות ערך, אשר גילוי נדרש מכוח הוראות תקנה 4ג לתקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 ("תקנות הדוחות"), תקנה 6 לתקנות ניירות ערך (פרטי תשקיף וטיוטת התשקיף- מבנה וצורה), התשכ"ט-1969 ותקנה 36 לתקנות הדוחות.

עמדת סגל הרשות

לעמדת סגל הרשות נדרש דיווח בקשר עם הסדר תיחום פעילות כדלקמן:

דיווח אודות הסדר תיחום הפעילות

יצוין האם קיים הסדר תיחום פעילות בין החברה לנושא משרה בה. ככל שקיים הסדר כאמור יתוארו: עיקרי ההסדר; זהות הצדדים להסדר; תקופת ההסדר; מועד ואופן אישור ההסדר; האופן שבו מתקבלות ההחלטות בחברה ביחס להפעלת ההסדר ובכלל זה זהות האורגנים המוסמכים לקבלת ההחלטה ולוחות הזמנים לכך; וכן אופן שינוי ההסדר או ביטולו. בנוסף, יצוין האם למיטב ידיעת החברה, לנושא המשרה יש עסקים נוספים בתחום פעילותו של התאגיד.

³ עניין פאנגאיה עמ' 32 לפסק הדין.

⁴ בעניין זה בהחלטה של ועדת האכיפה המנהלית בתיק מנהלי 3/14 "יו"ר רשות ניירות ערך נ' ברק רוזן, אסף טוכמאייר וגיא קנדה" (16.6.2015) ("החלטת המותב") נקבע כי קיימת חשיבות לציבור המשקיעים במתן גילוי אודות עסקה שהובאה לחברה בקשר עם זכות הסירוב הראשונה והחלטת החברה לגביה. מדברי המותב:

"מה שיהיה חשוב למשקיע הסביר שיעיין בדוח הם הפרטים שעמדו בבסיס החלטת החברה לדחות את העסקה בעלת המשקל על כל השלכותיה ולא רק עצם קבלתה. וכבר הוזכר, כי חובת הדיווח המשתרעת הן על עסקה שאומצה והן על עסקה שנדחתה, אין מטרתה אלא לאפשר לבעל המניות ולמשקיע הסביר לבחון ולפקח על דרך קבלת ההחלטות בחברה ולמנוע ניצולה לרעה על ידי בעלי השליטה בה. עניינו של ציבור המשקיעים בדיווח מלא ואמיתי לפיו עליו להעריך אם החברה פעלה באופן ענייני ושקול, דבר המתאפשר רק כאשר מלוא המידע הרלוונטי להחלטה מובא בפניו בדוח. במיוחד כך כאשר מדובר בויתורה של החברה על זכות הסירוב הראשונה שניתנה לה ובשאלה אם הויתור נעשה מתוך מיומנות ושיקול דעת מקצועי של חברי הדירקטוריון שקיבלו מידע מנושאי המשרה." [הדגשות אינן במקור].

דיווח אודות עסקאות ספציפיות המובאות בפני החברה

כאמור בהחלטת המותב, על חברה ליתן מידע לציבור המשקיעים בקשר עם הפעלת הסדרי תיחום הפעילות במהלך העסקים שלה. לפיכך, לעמדת סגל הרשות ובהתאם להוראות תקנה 36 לתקנות הדוחות נדרש בקשר עם הליכים אלו גילוי כדלקמן:

א. מקום בו הובאה בפני החברה התקשרות שהחברה החליטה לדחותה ושחלף החברה יתקשר בה נושא המשרה, וככל שהתקשרות בה לו שהיתה מבוצעת, היתה מהותית לחברה, יינתן גילוי בדיווח מידיי לפרטים הבאים:⁵

1. תיאור כללי של ההתקשרות;
2. מועד החלטת החברה;
3. זהות האורגנים שבחנו את ההתקשרות;
4. פירוט כללי בדבר המידע שהובא בפני האורגנים לצורך קבלת החלטה;
5. נימוקי ההחלטה לדחות את ההתקשרות.

ב. מקום בו הובאה בפני החברה התקשרות שהחברה החליטה לדחותה אשר התקשרות בה, ככל שהיתה מבוצעת, לא היתה מהותית לחברה, יינתן גילוי כללי בדוח התקופתי של החברה.

יובהר כי אין באמור לעיל בכדי לגרוע מחובת החברה למתן גילוי בדבר כל פרט נוסף העשוי להיות חשוב למשקיע סביר השוקל השקעה בניירות הערך של החברה.

⁵ מקום בו הובאה בפני החברה התקשרות שהחברה החליטה לבצעה, על החברה לדווח על העסקה ככל שהדבר נדרש בהתאם להוראות הדין.